

Ratownictwo górnicze w SRK S.A

Seminarium Naukowe

Katedry Zarządzania i Inżynierii Bezpieczeństwa

Politechnika Śląska

Wydział Górnictwa i Geologii

Dr inż. Piotr Mocek

Gliwice 31.01.2017r.

W latach 2011-2015 w górnictwie polskim zaistniało ogółem 12.767 wypadków, z czego m.in. 77,7% stanowiły wypadki w kopalniach węgla kamiennego, 16,1% w kopalniach rud miedzi, 3,1% w kopalniach odkrywkowych oraz 1,2% w kopalniach otworowych i przedsiębiorstwach wykonujących roboty geologiczne. Główne przyczyny tych wypadków to:

- **17 zdarzeń związanych z zapaleniem metanu**, w wyniku których **zginęło 8 górników, 24 doznało ciężkich, a 22 lekkich obrażeń ciała**;
  - **15 zdarzeń związanych z występowaniem wstrząsów górotworu** zakwalifikowanych jako tąpnięcie, w wyniku których **zginęło 5 górników, a 46 doznało lekkich obrażeń ciała**;
  - **47 pożarów**, w tym 35 w kopalniach węgla kamiennego, 10 w kopalniach rud miedzi oraz 2 w kopalni soli, w wyniku których łącznie **3 górników doznało lekkich obrażeń ciała**;
  - **2 zdarzenia wyrzutu gazów i skał**, w wyniku których na szczęście nikt nie odniósł obrażeń;
  - **17 zdarzeń związanych z zagrożeniem zawałami**, z czego 8 miało miejsce w kopalniach węgla kamiennego. W ich wyniku zginął **1 górnik, a 5 doznało lekkich obrażeń ciała**;
  - **10 zdarzeń związanych ze stosowaniem środków strzałowych**, w wyniku których **zginęło 2 górników, 1 doznał ciężkich obrażeń ciała, a 9 kolejnych lekkich obrażeń**;
  - **zdarzenie związane z wdarciem się wody** do wyrobisk górniczych w wyniku którego **zginęła 1 osoba, a 6 innych osób zostało lekko rannych.**
-

Ponadto w wyniku opadu skał ze stropu i ociosu zginęło 27 górników, a 19 doznało ciężkich obrażeń ciała, z kolei zagrożenia techniczne były przyczyną 73 wypadków śmiertelnych i ciężkich..

W każdym z tych zdarzeń ofiarom wypadków i katastrof pomoc niosły zastępy ratownicze kopalnianych stacji ratownictwa górniczego i górniczego ratownictwa zawodowego. W akcjach ratowniczych w ciągu 35 ostatnich lat zginęło 27 ratowników górniczych, a obrażeń doznało ponad 90.

Ratownicy górniczy to również grupa ludzi, która prowadzi szeroki wachlarz działań profilaktycznych i prewencyjnych mających na celu ograniczenie nieustannego wzrostu zagrożeń i zwiększenia bezpieczeństwa pracy w górnictwie.

Wprowadzana od 2015 roku przez Rząd nowa reforma górnictwa, polegająca na restrukturyzacji spółek węglowych i zakładów górniczych poprzez wydzielenie ich nierentownych części i poddanie ich likwidacji zapomniała o stworzeniu w likwidowanych zakładach górniczych Systemu Ratownictwa Górniczego.

Prezentacja przedstawia wysiłki autora i grupy jego współpracowników, którzy od maja 2015r, tworzą i budują struktury ratownictwa SRK. S.A.

Podstawy prawne, definicje, określenia dotyczące ratownictwa górniczego.

Podstawą prawną, na której opiera się ratownictwo górnicze w Polsce, tworzą następujące akty prawne:

Ustawa z dnia 9.06.2011 r. Prawo geologiczne i górnicze – w szczególności:

Dział IV Rozdział 2 „Kwalifikacje w zakresie górnictwa i ratownictwa górniczego”

Dział VI Rozdział 3 „Ratownictwo górnicze”, w tym

Art. 122.6.

„Przedsiębiorca jest obowiązany:

- 1) Posiadać własne służby ratownictwa górniczego albo powierzyć realizację tego obowiązku w całości lub w części podmiotom zawodowo trudniącym się ratownictwem górniczym;
- 2) posiadać plan ratownictwa górniczego
- 3) zapewnić stałą możliwość udziału w akcji ratowniczej zawodowych specjalistycznych służb podmiotu zawodowo trudniącego się ratownictwem górniczym[...]

Prawo górnictwo Geologiczne (Dz.U. z 2011 nr 163 poz. 981 z późniejszymi zmianami)

Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 28 czerwca 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy, prowadzenia ruchu oraz specjalistycznego zabezpieczenia przeciwpożarowego w podziemnych zakładach górniczych, w tym m.in.:

§347.1. „Zakład górniczy powinien posiadać:

- 1) Odpowiednio zorganizowaną i wyposażoną służbę przeciwpożarową,
  - 2) Sprzęt przeciwpożarowy i ratowniczy oraz środki gaśnicze,
  - 3) Plan akcji przeciwpożarowej dla podziemnej części zakładu górniczego,
  - 4) Regulamin organizacji i wyposażania służby przeciwpożarowej na powierzchni – zakładowej straży pożarnej lub innej jednostki ratowniczej, uzgodniony z właściwą terenową komendą Państwowej Straży Pożarnej”
-

Ratownictwo Górnicze w Polsce – jest to zorganizowany system który zapewnia niezwłoczne niesienie pomocy w razie zagrożenia życia lub zdrowia pracowników zakładu górniczego oraz innych osób znajdujących się w zakładzie górniczym, a także w przypadku zagrożenia bezpieczeństwa ruchu zakładu górniczego powstałego w szczególności wskutek: pożaru, wybuchu gazów lub pyłu itp. czy zagrożenia bezpieczeństwa powszechnego, który tworzą służby ratownictwa górniczego przedsiębiorcy oraz jednostki ratownictwa górniczego

---

Drużyna ratownicza jest to zorganizowana oraz odpowiednio wyposażona przez przedsiębiorcę grupa osób w skład której wchodzi:

- 1) Kierownik kopalnianej stacji ratownictwa górniczego i jego zastępcy
- 2) zastępcy kierownika kopalnianej stacji ratownictwa górniczego,
- 3) ratownicy górniczy,
- 4) mechanicy sprzętu ratowniczego,
- 5) specjaliści, posiadający wymagane kwalifikacje w zakresie zwalczania zagrożeń górniczych i prowadzenia akcji ratowniczych, wyznaczeni przez kierownika ruchu zakładu górniczego, po uzyskaniu ich zgody.

Zastęp ratowniczy – pięcioosobowa grupa osób będąca ratownikami górniczymi w skład której wchodzi ratownik zastępowy, jego zastępca i trzech ratowników.

Ratownik Górniczy – osoba, która ukończyła 21 rok życia, przepracowała co najmniej 12 miesięcy w zakładzie górniczym w danej specjalności, posiada odpowiedni stan zdrowia oraz odpowiednie predyspozycje psychologiczne, potwierdzone specjalistycznymi badaniami, jak też ukończyła kurs podstawowy dla kandydatów na ratowników górniczych i zdała egzamin z wynikiem pozytywnym,

W 2015r. w podziemnych zakładach górniczych wydobywających kopaliny ze złóż i prowadzących działalność określoną w art. 2 ust. 1 Pgg utrzymywanych było 41 kopalnianych stacji ratownictwa górniczego i 4 kopalniane punkty ratownictwa górniczego. W zakładach górniczych wydobywających ropę naftową i gaz ziemny utrzymywanych jest 8 zakładowych stacji ratownictwa górniczego.

Łączna liczba ratowników w zakładach górniczych na dzień 31.12.2015 r. wynosiła 5 326 osób, w tym:

- 4 704 w kopalniach węgla kamiennego (z czego 21% to osoby dozoru);
- 391 w zakładach górniczych wydobywających rudy miedzi (z czego 43% to osoby dozoru);
- 231 w pozostałych podziemnych zakładach (z czego 41% to osoby dozoru).

W górnictwie polskim działają obecnie 3 podmioty zawodowo trudniące się ratownictwem górniczym (jednostki ratownictwa):

1. Centralna Stacja Ratownictwa Górniczego S.A. w Bytomiu (CSRG S.A.), której podlegają 4 okręgowe stacje ratownictwa górniczego. CSRG S.A. utworzona została jako podmiot prawa handlowego, pełni służbę na rzecz zakładów górnictwa węgla kamiennego i innych surowców mineralnych.
  2. Oddział/Jednostka Ratownictwa Górniczo-Hutniczego KGHM Polska Miedź S.A. w Lubinie. Jest to służba ratownictwa przedsiębiorcy KGHM Polska Miedź S.A. i zabezpiecza kopalnie rud miedzi, kopalnie węgla brunatnego i kopalnie surowców mineralnych.
  3. Ratownicza Stacja Górnictwa Otworowego w Krakowie. Stworzona jako służba ratownictwa przedsiębiorcy - Polskiego Górnictwa Naftowego i Gazownictwa S.A., pełni służbę na rzecz zakładów poszukujących i wydobywających ropę naftową i gaz ziemny.
-

W 2015 r. jednostki ratownictwa górniczego brały udział w 20 akcjach ratowniczych w zakładach górniczych.

CSRG S.A. i podległe jej okręgowe stacje ratownictwa górniczego uczestniczyły w 9 akcjach ratowniczych, w tym w 7 przeciwpożarowych oraz po 1 akcji związanej z: tąpnięciem i poszukiwaniem dwóch pracowników

KWK „Wujek” Ruch Śląsk (trwającej 71 dni). oraz awarią energomaszynową.

Jednostka Ratownictwa Górniczo-Hutniczego w Lubinie uczestniczyła w 11 akcjach ratowniczych, w tym: w 7 zawałowych, w 3 przeciwpożarowych oraz w 1 akcji związanej z uwalnianiem pracownika uwięzionego w konstrukcji przenośnika taśmowego.

Ratownicza Stacja Górnictwa Otworowego w Krakowie w 2015 r. nie uczestniczyła w akcji ratowniczej.

Ocena stanu bezpieczeństwa i higieny pracy, ratownictwa górniczego oraz bezpieczeństwa powszechnego związanego z działalnością górniczo-geologiczną w 2015r. Wyższy Urząd Górniczy. Katowice 2016

Nowo powstałym i dynamicznie rozwijającym się tworem w wyniku restrukturyzacji górnictwa zatrudniającym blisko 7 tyś. ludzi jest **Spółka Restrukturyzacji Kopalń** do której trafiają likwidowane kopalnie lub ich części. Na dzień 01.01.2017r w skład SRK. S.A wchodzi dziesięć kopalń: KWK Makoszowy, KWK Brzeszcze Wschód, KWK Centrum, KWK Mysłowice, KWK Kazimierz – Juliusz, KWK Boże Dary, KWK Rozbark V, KWK Anna, KWK Jas-Mos” i KWK „Pokój” oraz CZOK w Czeladzi w skład którego po procesach restrukturyzacji wchodzi sześć pompowni stacjonarnych: „Jan Kanty w Jaworznie, „Siemianowice” w Chorzowie, „Pstrowski” w Zabrze, „Szombierki” i „Powstańców Śląskich w Bytomiu, „Dębieńsko” w Czerwionka Leszczyny oraz osiem pompowni głębinowych: „Porąbka” i Niwka w Sosnowcu, „Paryż” w Dąbrowie Górniczej, Grodziec w „Będzinie”, „Katowice” i „Kleofas” w Katowicach „Saturn” w Czeladzi, „Gliwice” w Gliwicach”.

Jednym z podstawowych elementów prawidłowego funkcjonowania zakładów górniczych jest zapewnienie bezpieczeństwa pracy wszystkim pracownikom zatrudnionym na powierzchni czy pod ziemią. W czynnych zakładach górniczych prowadzących eksploatację węgla czy innych surowców mineralnych obowiązek ten zapewniony jest przez służby BHP i zorganizowane służby ratownictwa górniczego. Przeprowadzana w 2015 roku reforma górnictwa zakładała powierzenie czynności z zakresu ratownictwa górniczego dla likwidowanych kopalń CSRG w Bytomiu, która do 2015r zabezpieczała Centralny Zakład Odwadniania Kopalń w Czeladzi spółki SRK S.A.

Problem pojawił się gdy pismem T/TD/1516/2015 z dnia 07.07.2015r. Prezes Centralnej Stacji Ratownictwa Górniczego poinformował Zarząd SRK S.A. że „nie może przejmować obowiązków organizacji służb ratownictwa przedsiębiorcy wynikających z przepisów Prawa Górniczo Geologicznego, ponieważ objęcie dodatkowym zabezpieczeniem w pełnym zakresie organizacji służb ratownictwa dla likwidowanych kopalń znacznie przekracza realia i zobowiązania oraz możliwości CSRG SRK S.A. Zarząd SRK. S.A został, więc postawiony przed faktem konieczności tworzenia własnej drużyny ratowniczej zdolnej do zabezpieczenia wszystkich podmiotów wchodzących w skład SRK. S.A. zwłaszcza przejmowanych w stan likwidacji kopalń lub ich części.

Początki ratownictwa w SRK. S.A.

Spółka Restrukturyzacji Kopalń S.A. z siedzibą w Bytomiu powstała 21.08.2000r z połączenia pięciu kopalń spółek akcyjnych, z których Zarząd Spółki Restrukturyzacji Kopalń S.A., na podstawie art.25 k.h. oraz § 6 ust.2 i 3 Statutu Spółki, uchwałą nr.1/00 utworzył następujące oddziały Spółki :

- 1/. Zakład KWK „Jan Kanty” w Jaworznie,
- 2/. Zakład KWK „Porąbka – Klimontow” w Sosnowcu,
- 3/. Zakład KWK „Saturn” w Czeladzi,
- 4/. Zakład KWK „Sosnowiec” w Sosnowcu,
- 5/ Zakład KWK „Żory” w Żorach
- 6/. Zakład Centralny Zakład Odwadniania Kopalń ,
- 7/. Zakład Biuro Zarządu.

Stan zatrudnienia w Spółce Restrukturyzacji Kopalń w Bytomiu na dzień 21.08.2000r. wynosił 1112 osób

---

Mimo tak szerokiej działalności i rozległego obszaru działań Spółka SRK S.A. od momentu powstania w 2000r. do końca 2015r. **nie posiadała własnych służb ratownictwa górniczego zdolnych podjąć działa w sytuacjach opcjonalnego zagrożenia.** Na poszczególnych pompowniach Centralnego Zakładu Odwadniania Kopalń zatrudnieni byli tylko tzw. Ratownicy Przewodnicy, wywodzący się z pracowników fizycznych i osób dozoru pełniących na co dzień np. funkcje pracownika obsługi pomp głównego odwadniania, rewidentów szybowych osób dozoru czy dyspozytorów ruchu. Całość obowiązków wynikających z Prawa Górniczo Geologicznego w zakresie organizacji służb ratownictwa Zarząd SRK S.A. odpłatnie przekazał CSRG w Bytomiu, która stworzyła namiastkę drużyny ratowniczej dla oddziału CZOK w skład, której **wchodziło 27 osób dozoru i 26 pracowników fizycznych oraz Kierownik Stacji Ratownictwa Górniczego.**

Mobilność i wykszolenie tych osób była bardzo słaba ponieważ była to zbieranina przypadkowych osób z uprawnieniami ratowniczymi. Oddział CZOK nie posiadał własnej Stacji Ratownictwa Górniczego ani sprzętu ratowniczego dlatego nie był zdolny podejmować żadnych działań z zakresu ratownictwa górniczego poza pełnieniem roli związanej z doprowadzeniem zawodowych zastępów ratownictwa górniczego do miejsca zagrożenia na terenie danego oddziału.

Wejście w maju 2015 roku w struktury SRK. S.A. do likwidacji Oddziału KWK „Centrum” z czynnym budynkiem Stacji Ratowniczej po raz pierwszy dało szansę utworzenia w strukturach spółki SRK S.A. struktur Ratownictwa Górniczego Przedsiębiorcy. Mimo, iż zdecydowana większość sprzętu ratowniczego do kwietnia 2015r. dwuruchowej Kopalni „Bobrek – Centrum” przejęta została przez czynny Ruch „Bobrek,” a ludzie niepewni o swą przyszłość zostali po czynnej stronie KWK „Bobrek” to zdeterminowane kierownictwo Działu Wentylacji KWK „Centrum” rozpoczęło starania o utrzymanie drużyny ratowniczej.

W okresie od 01.07 do 31.07.2016r rozpoczęto szeroko zakrojone konsultacje z Prezesem CSRG S.A w Bytomiu, Prezesem Wyższego Urzędu Górniczego w Katowicach i Dyrektorami Okręgowych Urzędów Górniczych w Katowicach, Gliwicach i Rybniku nad projektem zasad funkcjonowania drużyny ratowniczej SRK S.A opracowanym przez KWK „Centrum”. Wśród kilku najważniejszych problemów, które omawiano podczas konsultacji była sprawa mobilności zastępów dyżurujących na KWK „Centrum”, które miały zabezpieczać nie jeden zakład górniczy ale miały być w stałej gotowości dla kilka podmiotów odległych od siebie nawet o kilkadziesiąt kilometrów.

Uchwałą nr 50/77/2015/Z/VI Zarząd Spółki SRK S.A. powołał z dniem 01.09. 2015r. Stację Ratownictwa SRK S.A. dla zabezpieczenia Oddziałów i Zakładów Spółki Restrukturyzacji Kopalń oraz określił zasady jej funkcjonowania w myśl, których licząca 19 ratowników na dzień 01.07.2015r. Stacja Ratownictwa Górniczego zlokalizowana na KWK „Centrum” miała zostać przekształcona w Stację Ratownictwa Górniczego Przedsiębiorcy i osiągnąć pełną gotowość do powierzonego jej zadania z dniem 01.01.2016r.

Podjęta uchwała dała możliwość:

- uruchomienia rekrutacji pracowników do drużyny ratowniczej,
- uruchomienie procedur na przejmowanie pozostałego sprzętu ratowniczego z innych oddziałów Spółki SRK S.A.
- uruchomienia środków finansowych na uzupełnienie sprzętu ratowniczego i zakup mobilnych środków transportowych dla zastępów ratowniczych.

Uchwałami Zarządu SRK S.A. z dnia 1.10.2015r, 3,11.2015r. i 1.12.2015r. Stacja Ratownictwa Górniczego pozyskała 22 ratowników górniczych z KWK „Boże Dary”, 3 ratowników Górniczych z KWK „Makoszowy”, 16 ratowników górniczych z KWK „Bobrek” i 11 ratowników z Centralnego Zakładu Odwadniania Kopalń. Łącznie z ratownikami górniczymi z oddziału KWK „Centrum” w dniu 1.01.2016r. Stacja Ratownictwa Górniczego osiągnęła gotowość kadrową, której trzon stanowiło 45 ratowników górniczych, 6 mechaników sprzętu ratowniczego, 3 kierowników pogotowia i kierownik stacji. Pracownicy Ci zatrudnieni byli w systemie trzymianowym przez całą dobę w pogotowiu ratowniczym, a na pozostałych oddziałach spółki SRK S.A. zatrudnionych było 69 ratowników przewodników. Łączny stan drużyny ratowniczej na dzień 1.01.2016r wyniósł 124 ratowników.

Uchwałą Zarządu SRK S.A. z dnia 09.02.2016r Nr 32/12/2016/Z/VI. Stacji Ratownictwa Górniczego na Oddziale „Centrum” celem uzupełnienia zostały przekazane pozostałości sprzętu ratowniczego po likwidowanej KWK „Kazimierz Juliusz”

Umowa z dnia 29.12.2015 r. nr SRK/KWKC/98/15 zawarta między Zarządem SRK S.A, a Zarządem CSRG S.A w Bytomiu określiła zakres i podział obowiązków wynikających z przepisów prawa Górnictwo- Geologicznego dotyczących ratownictwa górniczego przedsiębiorcy. Na podstawie ww. umowy oraz decyzji z dnia 02.11.2015r., znak: GLI.0237.6.2015.Kr, l.dz.31985/11/2015 Okręgowego Urzędu Górniczego w Gliwicach Centralnej Stacji Ratownictwa Górniczego w Bytomiu powierzono obowiązki w zakresie:

- organizowania i prowadzenia kursów szkoleniowych w zakresie ratownictwa górniczego,
- przeprowadzanie ćwiczeń z zakresu ratownictwa górniczego,
- organizowanie i przeprowadzanie badań lekarskich w specjalistycznym ośrodku badań,
- udział w akcjach ratowniczych specjalistycznych zastępów pogotowia.

Stacji Ratownictwa Górniczego Przedsiębiorcy SRK S.A. obowiązki m.in. w zakresie:

- prowadzenia i utrzymania drużyny ratowniczej,
- organizacji służb ratowniczych przedsiębiorcy,
- prowadzenia ewidencji członków drużyny ratowniczej,
- określania sposobu i prowadzenia prac profilaktycznych i akcji w poszczególnych oddziałach Spółki SRK S.A.
- Sporządzenia Plan Ratownictwa itp.

Uchwałą Zarządu SRK S.A. z dnia 12.01.2016r Nr 9/3/2016/Z/VI. dla dyżurujących zastępów pogotowia ratowniczego Spółki SRK.S.A. zakupiono specjalistyczne samochody służące do przewozu 14 osób wraz ze sprzętem ratowniczym służącym do prowadzenia prac profilaktycznych jak i akcji ratowniczych.

Rysunek nr 2. Samochody specjalistyczne Stacja Ratownictwa Górniczego SRK S.A.

Źródło: opracowanie własne

Zasady funkcjonowania stacji Ratownictwa Górniczego SRK S.A:

Na każdej zmianie w dni robocze i święta do dyspozycji oddziałów SRK w likwidacji, pompowni głębinowych i stacjonarnych CZOK, pozostają mobilne zastępy ratownicze, mechanicy sprzętu ratowniczego oraz kierownicy pogotowia będący zastępcami kierownika stacji ratowniczej, wyposażeni w sprzęt ratowniczy niezbędny do udziału w akcji ratowniczej zgodnie z ustaleniami zawartymi w Planie Ratownictwa.

Rysunek nr 1. Stacja Ratownictwa Górniczego SRK S.A.

Źródło: opracowanie własne

W przeciągu dwunastu miesięcy istnienia Stacji Ratownictwa Górniczego SRK S.A. zastępy pogotowia ratowniczego wyjeżdżał już kilkadziesiąt razy do prac profilaktycznych w likwidowanych oddziałach spółki.

Brały też udział w:

- 8 dniowej akcji ratowniczej na Kopalni „Murcki – Staszic” gdzie po wybuchu metanu w dniu 27.07.2016r. w wyniku prowadzonej penetracji wyrobisk górniczych odnalazły zwłoki uszkodzonego górnika.
  - Dwutygodniowej akcji w Zakładzie Górniczym Eko Plus gdzie uczestniczyły w zwalczaniu zagrożenia pożarowego.
  - Tygodniowej akcji na KWK „Niwka-Modrzejów” zwalczając zagrożenie wodne w ramach SRK S.A.
  - I innych akcjach górniczych....
-

Praktyczna ocena tematu badawczego na podstawie analizy SWOT.

Analiza SWOT, jako narzędzie służące do określania najlepszych kierunków rozwoju badanego obiektu, daje możliwości określenia celu działań mających za zadanie poprawę i udoskonalenie działań umożliwiającich wyeliminowanie słabych punktów organizacji, systemu lub przedsięwzięcia. Mając na uwadze powyższe można wyróżnić wszystkie cztery aspekty analizy SWOT w odniesieniu do problematyki funkcjonowania Służb Ratownictwa Górniczego w likwidowanych zakładach górniczych wchodzących w skład Spółki Restrukturyzacji Kopalń S.A. w Bytomiu. Analiza ta przedstawia się następująco:

Mocne strony:

- doświadczenie osób kierownictwa Stacji Ratownictwa Górniczego SRK. S.A. w prowadzeniu drużyny ratowniczej poparte ponad 20 letnim stażem pracy,
- 20 letnie doświadczenie osób kierownictwa Stacji Ratownictwa Górniczego SRK. S.A. w prowadzeniu prac profilaktycznych i akcji ratowniczych zdobyte na czynnych zakładach górniczych o większej specyfice zagrożeń,
- doświadczeni ratownicy zastępowi z długoletnim stażem, którzy brali udział w licznych akcjach ratowniczych i niezliczonych pracach profilaktycznych,
- przepisy prawa górniczo geologicznego nakładające na Pracodawcę, obowiązek zapewnienia bezpieczeństwa pracy górnikom zatrudnionym na powierzchni i dole kopalni,
- mobilność zastępów ratowniczych potwierdzona udziałem w pracach profilaktycznych, próbnym alarmach pożarowych na kilku oddziałach spółki SRK.S.A oraz akcji ratowniczej na KWK „Murcki Staszic”,

Słabe strony:

- brak uregulowań prawnych w zakresie organizacji ratownictwa górniczego dla likwidowanych zakładów górniczych i kopalń węgla kamiennego,
  - przeprowadzanie reformy górnictwa przez Rządy RP bez jasnych kierunków działania zwłaszcza w zakresie likwidowanych kopalń,
  - nieprzystosowanie Spółki Restrukturyzacji Kopalń S.A. w Bytomiu do przejęcia w tak krótkim czasie tylu zakładów górniczych w stan likwidacji wraz z obsługą i osób odchodzących na urlopy górnicze.
  - Olbrzymie braki kadrowe zwłaszcza wśród ludzi odpowiedzialnych za proces likwidacji w przejmowanych zakładach górniczych
  - Brak zrozumienia Zarządu RSK. S.A. dla celowości utrzymywania i rozwijania służb ratownictwa górniczego przedsiębiorcy,
-

Szanse:

- efekty półrocznego działania Stacji Ratownictwa Górniczego SRK.S.A.
- rozwój drużyny ratowniczej w związku z planowanym przejściem w proces likwidacji kolejnych nierentownych kopalń węgla kamiennego.
- polityka osób kierownictwa Stacji Ratownictwa Górniczego SRK. S.A., ukierunkowana na działania zmierzające nie tylko do działań związanych zabezpieczeniem oddziałów SRK na okoliczność nieprzewidzianych zdarzeń i zagrożeń ale również na działalność komercyjną umożliwiającą świadczenie usług dla innych podmiotów.
- polityka osób kierownictwa Stacji Ratownictwa Górniczego SRK. S.A. i KWK „Centrum” na rzecz doposażenia stacji ratowniczej w nowoczesny sprzęt ratowniczy,
- młody osobowo skład drużyny ratowniczej,

Zagrożenia:

- brak sprecyzowanego kierunku działania Rządu RP w zakresie reformy polskiego górnictwa,
  - brak polityki kadrowej Zarządu SRK. S.A w celu jak najszybszego uzupełnienia własnych braków osobowych zarówno po stronie osób dozoru jak i pracowników fizycznych oraz ratowników,
  - koncentracja zagrożeń górniczych w tym zagrożeń naturalnych, technicznych, organizacyjnych i osobowych, które generują działania na pograniczu bezpieczeństwa własnego zakładu i załogi co prowadzi do wypadków i katastrof
  - pseudo oszczędności w sposobie likwidacji wyrobisk górniczych i infrastruktury technicznej, które w konsekwencji mogą generować milionowe straty w związku koniecznością późniejszego likwidowania zagrożenia np. pożarowego w rejonach do których nie będzie już bezpośredniego dostępu.
  - polityka Zarządu SRK S.A. która proces likwidacji kopalń opiera na uczestnictwie firm obcych, których pracownicy w ogóle nie orientują się w specyfice, strukturze, warunkach górniczych i rozmieszczeniu sieci energomechanicznej zakładu górniczego, który mają likwidować, co generuje występowanie coraz większej liczby awarii i nieprawidłowości zagrażających bezpieczeństwu pracy
-

Przeprowadzona analiza mocnych i słabych stron organizacji służb ratownictwa górniczego w likwidowanych zakładach górniczych i kopalniach wykazała, iż polityka Rządów RP w tym zakresie ma przewagę słabych stron bowiem od wprowadzania w życie pierwszej reformy górnictwa brak było woli do tworzenia takowych służb w likwidowanych kopalniach. Również polityka Rządu Pani Premier Ewy Kopacz nie uwzględniała takich potrzeb.

Dopiero stanowisko Prezesa CSRG w Bytomiu uświadomiło Zarządowi SRK S.A, że tworzenie własnych służb ratownictwa dla likwidowanych zakładów górniczych jest niezbędne i konieczne. Analiza mocnych stron i szans tego przedsięwzięcia wykazuje, iż przy odrobinie dobrej woli wszystkich stron (tj. rządu, przedsiębiorcy, kadry kierowniczej KWK „Centrum” i pracowników kopalni) Ratownictwo Górnicze w likwidowanych zakładach górniczych i kopalniach obroni się samo.
